

праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2011. Випуск 12. С. 635-642.

3. Слостенин В.А., Чижакова Г.И. Введение в педагогическую аксиологию: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. М.: Издательский центр «Академия», 2003. 192 с.

## **ВИКЛАДАЧ УНІВЕРСИТЕТУ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ – З ДОСВІДУ ХНПУ ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ**

**Світлана ЗОЛОТУХІНА**

*Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди*

Вимушене провадження дистанційного навчання в українських закладах освіти, спричинене карантинними заходами у березні – травні 2020 року актуалізувало проблему місії і ролі викладача закладу вищої освіти. Ціннісні орієнтири зміщено у формат відео-, аудіо-взаємодій в синхронному і асинхронному режимі. Виникла нагальна потреба поширення нових способів конструктивної педагогічної взаємодії. Прикладом можуть стати педагогічні бієнале. Це – формат знайомства з новим викладачем, чи представлення досягнень уже знаного педагога. Бієнале – це презентування фотовиставки робіт здобувачів освіти, фото і коментарів із офіційних веб-сторінок освітнього закладу, соціальних мереж. Фотозвіти, фотокоментарі наразі надзвичайно популярні. Студентська молодь захопливо вивчає і поширює інформацію, подану візуальними засобами. Тому сама ідея використання в педагогічному аспекті бієнале не потребує доказу актуальності.

Пропонуємо для прикладу аналіз роботи кураторів академічних груп Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, факультети іноземної філології, юридичний.

Метою проведення серії педагогічних бієнале визначено: сприяти утвердженню високого соціального статусу професії педагога, викладача, формувати здатність конструктивно використовувати сучасні засоби візуалізації для імплементації положень наукової і професійної педагогічної етики, умінь аналізувати рівень педагогічної майстерності викладачів; створювати умови для педагогічного самовизначення здобувачів вищої освіти під час розроблення індивідуальної освітньої траєкторії, використання знань психолого-педагогічних курсів в особистісному і професійному зростанні. На потребу часу під час карантинних заходів особливо значимим вбачаємо роботу щодо піднесення ролі і соціальної значимості виховання поваги до викладачів, усіх педагогічних працівників закладів освіти.

Крім того, педагогічне бієнале передбачає опору на розвиток аналітичних здібностей здобувачів освіти, педагогічного світогляду, спостережливості тощо.

Педагогічне бієнале передбачає підготовчу роботу: за два тижні до проведення педагогічного бієнале здобувачі освіти виконують послідовно таку завдання практичного змісту (індивідуально, парно або у мікро-групах). Перше. Визначають групу викладачів, персони яких будуть представлені на бієнале. Слід виважено підійти до цього завдання, аргументувати вибір і усвідомлювати значимість дотримання наукової і професійної етики. Друге. Здобувачі освіти розподіляються на підгрупи по 2-3 особи для виконання завдання: підготувати матеріал (три питання педагогічного змісту, літературно-педагогічна обробка результатів інтерв'ювання, підбір чи виконання актуальних фото викладачів, які якнайповніше розкривають їхнє педагогічне кредо) для проведення бліц-інтерв'ю на тему «Моє педагогічне кредо». Третє: здобувачі освіти проводять поточний аналіз виконаної підготовчої роботи, корегують отримані результати, визначають формат представлення інформації.

Наступний етап – проведення власне самого педагогічного бієнале. Орієнтовний план пропонуємо такий.

### **Хід проведення**

#### **1. Організаційна частина.**

Ведучий 1: Відомий педагог, просвітник XIX століття Олександр Духнович писав: «Першою і найбільш потрібною учителеві якістю хай буде доброчесність. Бо він є дзеркалом, дивлячись в яке, юнаки бачать весь розквіт доброчесності... Отже, хай буде учитель дзеркалом добрих звичаїв, і чого вчить або вчити збирається, те саме, як на зразкові хай показує на самому собі» [1].

Ведучий 2: Педагогічне бієнале присвячуємо особистості педагога, викладача університету. Те, як виглядає викладач нашого педагогічного університету очима студентських фотооб'єктивів і тезисних конспектів, ми пропонуємо на Ваш розгляд.

#### **2. Представлення фотовиставки і результатів блиц-інтерв'ю.**

Звіт підгрупи 1. «Ми обрали категорію педагогів, чие кредо можна виразити у вислові письменника і педагога – прибічника теорії вільного виховання Льва Толстого: «Якщо вчитель має тільки любов до справи, він буде добрим учителем. Якщо вчитель відчуває тільки любов до учня, як батько, мати, він буде кращим за того вчителя, який прочитав усі книжки, але не відчуває любові ні до справи, ні до учня. Якщо учитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він – досконалий учитель» [1].

#### **Демонстрування фото і результатів блиц-інтерв'ю.**

Звіт підгрупи 2. «Ми обрали категорію педагогів, чие кредо можна виразити словами відомого німецького педагога, організатора педагогічних навчальних закладів Адольфа Вільгельма Дістервега: «Тільки рішуча людина, енергійна, з твердим характером, така, що знає, чого вона хоче, чому вона хоче і які засоби ведуть до виконання її волі, - тільки така людина може виховати рішучих, енергійних, сильних характером людей» [1].

#### **Демонстрування фото і результатів блиц-інтерв'ю.**

### **Тренінг.**

Ведучий.1 А зараз ми пропонуємо нашим гостям спробувати себе у ролі здобувачів освіти, а студент нашої групи спробують показати ідеальну модель поведінки викладача в різних педагогічних ситуаціях, які можуть виникати в аудиторії чи під час дистанційних навчальних взаємодій.

*Ситуація перша.* Студенти групи готові до заняття, активні, діяльні. Але викладач стомлений, у нього це третя пара після засідання кафедри, яке тривало більше двох годин.

*Ситуація друга.* Студенти групи не готові, але активні і мають почуття гумору, тому намагаються відволікати увагу викладача обговоренням злободенної цікавої усім новини.

*Ситуація третя.* Студенти групи розділилися на два табори. Перші – дисципліновані і готові працювати на занятті. Другі – бойкотували проведення заняття з певних причин.

#### **Гра-моделювання.**

Перш, ніж завершити наше педагогічне бієнале, пропонуємо наздогад створити образ ідеального викладача нашого університету.

Пропонуємо нашим гостям вибрати по одному аркушу з іменниками, дієсловами і прислівниками, і скласти речення-характеристики ідеалу викладача.

#### **Зачитування речень**

#### **3. Підсумкова частина.**

Ведучий 1: Шановні педагоги, наші наставники. У Ваших руках дзеркало. Погляньте в нього, усміхніться. Ми Ваше відзеркалення. Ми прагнемо творити педагогіку добра і розуму, як Ви. Хоча ми недосконалі, і зморшки смутку Ваших очей – нам серйозне зауваження.

Ведучий 2: На прощання даруємо усім віднайдений вислів мудрого педагога: Талант виховання, талант терплячої любові, повної відданості, відданості хронічної, рідше зустрічається ніж усі інші. Його не може замінити жодна пристрасна любов матері, жодна сильна доказами діалектика».

### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. Хрестоматія з історії педагогіки: в 2-х т. Харків : ХНАДУ, 2011. Т. 1 – 2.